ธีรวุฒิ แสงนิล 2550: การศึกษาอนุกรมวิธานของพรรณไม้สกุล *Alocasia* (Schott) G. Don และสกุล *Colocasia* Schott (Araceae) ในประเทศไทย ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (วนศาสตร์) สาขาวิชาชีววิทยาป่าไม้ ภาควิชาชีววิทยาป่าไม้
ประธานกรรมการที่ปรึกษา: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดวงใจ ศุขเฉลิม, D.Sc. 109 หน้า

การศึกษาอนุกรมวิธานของพรรณไม้สกุล *Alocasia* (Schott) G. Don และสกุล *Colocasia* Schott ในประเทศไทย ศึกษาโดยการสำรวจพรรณไม้จากป่าธรรมชาติในหลายระบบนิเวศ พร้อมทั้งบันทึกลักษณะทางสัณฐานวิทยา ถิ่นอาศัย ลักษณะทางนิเวศ จากนั้นนำตัวอย่างพรรณไม้มาวิเคราะห์จำแนกชนิด จัดทำรูปวิธานและคำบรรยายลักษณะ จากการศึกษาพบพรรณไม้สกุล *Alocasia* จำนวน 10 ชนิด และสกุล *Colocasia* จำนวน 4 ชนิด ดังนี้ บอนขาว (*Alocacia acuminata* Schott) กระดาดขาว (*A. alba* Schott) ว่านนกคุ่ม (*A. cucullata* (Lour.) G. Don) กระดาด (*A. hypnosa* J.T. Yin, Y.H. Wang & Z.F. Xu) แก้วหน้าม้า (*A. longiloba* Miq.) กระดาด (*A. macrorrhizos* (L.) G. Don) บอนก้านเดียว (*A. navicularis* (K. Koch & C.D. Bouché) K. Koch & C.D. Bouché) เมาะ (*A. odora* (Lindl.) K. Koch) บอนเลื้อย (*A. perakensis* Hemsl.) และ *Alocasia* sp. พรรณไม้สกุล *Colocasia* ได้แก่ บอน (*Colocasia esculenta* (L.) Schott) บอนดอย (*C. fallax* Schott) คูน (*C. gigantea* (Blume) Hook.f.) และบอ่นยูนนาน (*C. lihengiae* C.L. Long & K.M. Liu) มีพรรณไม้ที่มีการรายงานว่าพบเป็นครั้งแรกในประเทศไทย (new record) ในสกุล *Alocasia* และ *Colocasia* จำนวน 5 ชนิด ได้แก่ บอนขาว (*A. acuminata* Schott) กระดาด (*A. hypnosa* J.T. Yin, Y.H. Wang & Z.F. Xu) บอนเลื้อย (*A. perakensis* Hemsl.) *Alocasia* sp. และบอนยูนนาน (*C. lihengiae* C.L. Long & K.M. Liu) ชนิดที่ยังไม่ทราบชื่อ (*Alocasia* sp.) คาดว่าน่าจะเป็นชนิดใหม่ของโลก (new species) ซึ่งพบทางภาคใต้ของประเทศไทย มีลักษณะสำคัญที่รยางค์ที่ปลายช่อดอกมีลักษณะเป็นร่อง รูปร่างและขนาดไม่สม่ำเสมอ และดอกเพศผู้เชื่อมกันเป็นแถบยาว ซึ่งลักษณะคล้ายกับกระดาด (*A. macrorrhizos* (L.) G. Don) โดยชนิดหลังรยางค์ที่ปลายช่อดอก มีลักษณะเป็นแท่งรูปทรงกระบอกอัดกันแน่นในแนวตั้งฉากกับแกนช่อดอก และดอกเพศผู้แยกอิสระ

ลายมือชื่อนิสิต ลายมือชื่อประธานกรรมการ 28 / 03 / 2550

Teerawoot Sangnin 2007: Systematic Studies of *Alocasia* (Schott) G. Don and *Colocasia* Schott (Araceae) in Thailand. Master of Science (Forestry), Major Field: Forest Biology, Department of Forest Biology.
Thesis Advisor: Assistant Professor Duangchai Sookchaloem, D.Sc. 109 pages

Systematic studies of Genus *Alocasia* (Schott) G. Don and *Colocasia* Schott were conducted by collecting plant specimens in various ecological habitats from natural forests in Thailand. Morphological characters and ecological habitat were recorded. All specimens were analysed for plant identification, key to species and character description. Ten species of Genus *Alocasia* and four species of *Colocasia* were found as follows, *Alocasia acuminata* Schott, *A. alba* Schott, *A. cucullata* (Lour.) G. Don, *A. hypnosa* J.T. Yin, Y.H. Wang & Z.F. Xu, *A. longiloba* Miq., *A. macrorrhizos* (L.) G. Don, *A. navicuralis* (K. Koch & C.D. Bouché) K. Koch & C.D. Bouché, *A. odora* (Lindl.) K. Koch, *A. perakensis* Hemsl. and *Alocasia* sp. Species of *Colocasia* i.e. *Colocasia esculenta* (L.) Schott, *C. fallax* Schott, *C. gigantea* (Blume) Hook.f., and *C. lihengiae* C.L. Long & K.M. Liu. Five species of *Alocasia* and *Colocasia* were found as new records i.e. *Alocasia acuminata* Schott, *A. hypnosa* J.T. Yin, Y.H. Wang & Z.F. Xu, *A. perakensis* Hemsl., *Alocasia* sp. and *Colocasia lihengiae* C.L. Long & K.M. Liu. The unknown species (*Alocasia* sp.) collected from peninsular Thailand was expected to be new, with characteristics of an irregular furrow appendage surface and stripe connate stamens. The expected new species was similar to *A. macrorrhizos* (L.) G. Don. but the latter had the characteristics of an appendage with columns and free stamens.

Teerawoot Sangnin Duangchai Sookchaloem 28 / 03 / 2007

Student's signature Thesis Advisor's signature